

יבין שמועה

נכתב מתוך שיעור שנמסר ע"י הרה"ח ר' זושא שטיצער שליט"א

סיכום תיקוני הארבעה חלקי אמונה

(הנתתקנים בר"ה, יוה"כ, סוכות, שמיני עצרת) רבנו פותח את התורה **"העיקר הוא האמונה"**, ובהמשך מגלה רבנו כיצד הוא סדר התיקון בכל שלב בארבעה חלקי האמונה, ושע"ז נמשך רפואה לכל התחלואים המופלאים הן בגשמיות ובעיקר ברוחניות.

והנה ארבעה החלקים אלה נתתקנים בימי ר"ה, יוה"כ, שמיני עצרת.

חלק הראשון: הוא תיקון האמונה דהיינו לצאת מכל האומנות הכוזביות של האדם שזה כולל כל החכמות והעצות הנבערות שאדם שקוע בהם, הן מחמת **"זוהמת הנחש"**, והן מחמת תאוותיו ופגמיו של האדם, שכל זה הוא בחינת **"גלות הנפש"**, בחינת גלות מצרים.

והעצה לזה הוא ע"י שיצעק **"מעומקא דליבא"**, ואז יזכה לגלות את המים העמוקים שהם מגדלים את האמונה, ובצירוף כח האיש **"תבונות"** שדולה ומגלה את העצות וכמבואר כל המהלך באריכות בסעיף ד' ע"ש.

ובדברי מוהרנ"ת משייך חלק זה האמונה לאברהם אבינו, וכל זה נתתקן בר"ה.

חלק השני: מכיוון שע"י העלאת **האמונה**, מנפילתה, נעשים גרים, ואלו הגרים מכניסים גאוה בישראל ועי"ז מתגברת תאוות ניאוף בישראל ושזה גורם חלילה שתחזור ותחלש האמונה, וכמו שכתוב **"ובריתי נאמנת לו"** שהאמונה תולה בקדושת הברית, וכן להפך ע"י תאוות ניאוף נתקלקל האמונה, יותר מאמונות כוזביות.

ולכן העצה לזה הוא כח **"המגיני הארץ"** שהם מגינים עלינו ומצילים אותנו, ועי"ז מכניעים את החותם דס"א (תאוות ניאוף) ומידה טובה מרובה שע"י מלחמתם והכנעתם תאווה זו, נעשה מזה **"מוחין"** שזהו בחינת **"תפילין"**.

ובתיקון השני עולה מדת האמונה בדרגה יותר גבוהה, ומוהרנ"ת משייך את חלק האמונה הזאת **"ליצחק אבינו"**, וזה בחינת **"יום כיפור"**.

והנה כמו שבתיקון הראשון ע"י עליית **"האמונה"** נעשים **"גרים"**, כמו כן בתיקון השני, **"תיקון המוחין-תפילין"** גם כן נעשים גרים וכמ"ש שאמרו חז"ל שכשם שאברהם אבינו עשה גרים כמו יצחק עשה גרים אומנם ע"י בא קלקול והוא שאין להם כח הצמצום שזה גורם לקלקול המוחין, והתיקון לזה הוא ע"י בחינת **"שדי"** של תפילין וכמ"ש רבנו בסעיף ד' בסופו.

החלק השלישי: הוא תיקון המאכלים שהוא להכניע את כח **השדים** (שהם בחינת זוהמת

שיעורים שנאמרו ע"י משפיעי אנ"ש על התורה

הנחש שיש במאכלים).

וזה ע"י השמחה שבאה מכח המוחין של התפילין.

ובתיקון השלישי עולה מדת **"האמונה"** בדרגה יותר וכמ"ש רבנו בתורה ס"ב שקדושת האכילה ומידת האמונה תלויים זה בזה (וז"ל שם **"והברור"** של המאכלים הוא ע"י האמונה).

וכן מבואר שם שכאשר נשלמת האמונה אזי האמונה ממלצת על הרחוקים לפני השם יתברך שיקרב אותם בצל כנפיו ועי"ז נעשים **"גרים"**.

ומוהרנ"ת משייך את תיקון המאכלים **"ליעקב אבינו"** וכמ"ש רבנו יעקב אבינו זה בחינת **"סוכות"** ובסוכות נתתקנים המאכלים.

וכן מצינו שיעקב עשה גרים וכמ"ש וישב יעקב בארץ מגורי אביו (עי"ש בפרש"י שם)

ואמנם נוצר קלקול ע"י הגרים והוא קלקול המשפט שבא ע"י שהמאכלים שאינם מתוקנים מעלים עשנים סרוחים אל המז (וכמ"ש רבנו בתורה ס"א קמא סעיף א') שע"ז נתקלקל האמונה.

וזה נתתקן בחלק הרביעי כדלהלן.

חלק רביעי: הוא **"תיקון המשפט"** ובהלכות ר"ח הלכה ו' מאריך מוהרנ"ת בעניין תיקון המשפט עי"ש ומסיים שהעיקר הוא שיזכה להאמין שכל משפטי השם ישרים, וכל מה שעובר על האדם זה הכל לטובתו, ולזכות לזה הוא ע"י **"תמימות"** ולסלק ולזרוק את כל החכמות ולהרבות בעובדות ומעשים טובים, ועי"ז זוכה לתיקון המשפט.

ובתיקון הרביעי עולה מדת **"האמונה"** בדרגה הכי גבוהה ומוהרנ"ת משייך עניין זה **"לדוד המלך"** שהוא זכה לתיקון המשפט בשלמות כמ"ש (תהילים ע"ו) משפטיך למלך תן, וכתוב ישפוט עניי עם (שם פסוק ד'), ועל מלך **"המשיח בן דוד"** נאמר (ישעיה י"א, ד') ושפט בצדק דלים, כי אז יתתקן כסא דוד בשלמות **"כסאות למשפט כסאות לבית דוד"**, כי עיקר תיקון המשפט יושלם אז ע"י **"משיח צדקנו"**, ואז יהיה גמר ד' התיקונים הנ"ל בשלמות וכמ"ש רבנו כי בניסן היה ראוי להתקן אבל הקלקול שבא ע"י פגם המשפט לא נתתקן אז כי עיקר תיקון המשפט לא יהיה נשלם עד שיבוא משיח צדקנו ואז תתקיים **"ציון במשפט תפדה"** (ישעיהו א', כז') וכ"ז שלא נתתקנו כל התיקונים כולם בשלמות אזי גם האמונה אינה בשלמות והנה בחג **"שמיני עצרת"** זוכים להמשיך תיקון המשפט ואז נשלמת האמונה וכל זה כלול במה שפתח רבנו את התורה **"העיקר הוא האמונה"**.

ויהי רצון שנזכה לעשות מכל מה שלמדנו **"תפילה"** וכמו שהזהיר בתורה כ"ה תנינא לעשות **"מתורות תפילות"** ואמר שזה מעלה שעשועים נפלאים שלא עלו מעולם אמן כן יהי רצון.

בינו נא זאת

א. באות ט"ו מובא שע"י רבי ותלמידים נתתקן כל התיקונים של התורה וז"ל: **נִמְצָא שְׁעַל יְדֵי רַבִּי אֶמֶת עִם תַּלְמִידִים, נַעֲשִׂין וְנִתְקַנִּין כָּל הַבְּחִינֹת** ויש להתבונן, שבסעיף י' מובא שכדי לתקן המאכלים צריכים שמחה, ועי"ז נתחזק המלאך, ואין מוזיק מובא שאחר תיקון המוחין אין צריך שום תיקון לחזק המאכלים, ולא מזכיר כלל שצריך שמחה בשביל לחזק המלאך?

ב. בסעיף י"ב מובא שכדי לתקן המשפט אין שום תיקון כי אם **"קישור המרכבה"**, אמנם בסעיף ט"ו מובא שע"י שמסלק את המוחין וזוכין להשיג בחי' צדיק ורע לו עי"ז מתקנים תיקון המשפט, ולא כתוב שצריך קישור המרכבה?

תשובות ניתן להשאיר בקו "תבונות" 0733023214 בין המשיבים יתקיים הגרלה על כרטיס אידיש כארט בסך 100 ש"ח

תבונת התורה

דְּבַרְנֵנוּ קִצֵּת דְּבָרֵי תוֹרָה בְּפָרָט מַעֲנִין אֱמוּנָה. וְהִזְפַּרְתִּי קִצֵּת מֵה שֶׁכָּתוּב בְּהַתּוֹרָה תִּקְעוּ ב' שְׁצִרְכִּין לְצַעֵק מַעֲמֵק הַלֵּב בְּחִינַת מַעֲמֵמְקִים קְרֵאתִיהָ ה', כְּדִי לְחַתֵּר הַיָּמִם שְׁמֵהֶם גְּדֻלָּה הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה. בִּי בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם וּבְעַת הַסְמוּךְ נִכְנֵם בְּלִבִּי בְּעֵמֶק מָאֵד מָאֵד אֵלֹו הַדְּבָרִים הַקְדוּשִׁים שֶׁשִּׁמְעָתִי מִפִּיו הַקְדוּשׁ בְּשִׁגְלָה הַתּוֹרָה הַנּוֹרָאָה הַנִּלְאָ: **אֲזַמַּע מוֹז דְּעִבְיוּיִן דָּאם וּואַסְעַר וְאִם [שְׁמוֹכְרָחִים לְחַתוֹר אַחַר הַיָּמִם שֶׁמִּשָּׁם גְּדֻלָּה הָאֱמוּנָה]. מֵה אֲמַר לָךְ בְּנִי חֲבִיבִי מֵה שֶׁמִּתְנַצֵּץ בְּלִבִּי בְּעַנְיָ זֶה. וְאִי אֶפְשָׁר לְבָאֵר בְּכָתָב וּבְעָל פֶּה" (עלים לתרופה שפט)**

מים עמוקים עצה בלב איש ואיש **תבונת** ידלנה

תבונת לב

דיבורים לבבים "למעיישה" במשנת 'התורה הזמנית'

אומן ראש השנה עולה על הכל אין דבר גדול מזה להיות אצלי על ראש השנה

הרבה קדושה וטהרה, כי ע"י היגיעות שבתחילת נעשה כלי, וכל מה שיש לו יותר יגיעות וטרחות וכו', יש לו כלי גדול ביותר לקבל אח"כ בתוכו שפע קדושה וטהרה להתקרב לה' יתברך

וגם המניעות מחמת **"ממון"** קשורים **"לחוש המשוש"** וזה בחינת **"ההוצאות"** שיש לכל אחד, מה שכל אחד מוציא יגיעה כפו על הוצאות לבוא לרב.

ובתורה מ"ו ח"ב מובא שענין שאדם נותן ממון ל'צדקה', זה בחי' מסירות נפש, כי הממון של האדם שבא מיגיע כפו, שמוסר נפשו על זה, ואח"כ נוטל הממון ונוטלו בשביל ה' יתברך, נמצא מוסר נפשו, ועיקר חשיבות הצדקה מבואר שם שזה בנוגע לנסיעה לצדיקה, וזה בחי' מה שכתב רבינו בתורה דידן **"הוצאות"** לבוא לרב.

ועי"ז זוכה שיומשך עליו **"יראה"** מיום הדין ולהתעורר בתשובה שעוסקים בזה בעשרת ימי תשובה, שאז עיקר התשובה הוא ענין **"המישוש"**, שאנחנו **"ממשמשים ומפששים"** אחר המעשים לתקנם ולזככם, ולהפדר מהמעשים הרעים, וכ"כ ענין **"המישוש"**, והקב"ה מסייע לנו בזה ש"ידו פשוטה", ור"ל שיהיה לנו רק למשמש ולפשפש במעשינו ודו"ק היטיב.

ועי"ז נזכה שיתקבל תשובתנו, וכמ"ש רבנו (ס' יד') בעניין **"חוש המישוש"** וזה בחינת שידו פשוטה לקבל שבים מראש השנה ועד יום הכיפורים.

חזק ונתחזק בקדושת יהדותנו, ולהאמין בכל דיבור ודיבור שאומר רבנו, ועי"ז נזכה לבוא על ציונו הקדוש ועי"ז לקיים רצונו הקדוש, כמו שאמר רבנו שכל העולם כולו תלוי בראש השנה שלי וצריך לדעת שכל המאורעות שיתרגשו לשנה הבאה תשפ"ו ושיהיו רק לטובה הכל תלוי בראש השנה של רבנו

השם יזכנו לשנה טובה, ולחיים טובים, ולהכתב ולהחתם בספר צדיקים אמיתיים, ונזכה לגאולה שלמה, ונשמע קול השופר של משיח צדקנו ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה אמן כן יהי רצון.

תבונות

גיליון מספר: **1**

פרשת כי תבא תשפ"ה

תורה ה' ח"ב תקעו אמונה

לעידוד החיפוש בתורה הזמנית בלקוטי מוהר"ן, כרצון רביה"ק הננמ"ח זיע"א

פתח דבר

ברגשי אורה ושמחה, הננו להגיש לפני הקהל הקדוש לומדי התורה הזמנית במסגרת תמימי דרך ההולכים בתורת ה', את עלון הנפלא **"תבונות"** אשר בשמו טמון וגנוז כל הלמד בתורה הזמנית **"תקעו אמונה"** וכפי שהובא בתורה בסעיף ג', את הפסוק **"מים עמוקים עצה בלב איש ואיש תבונות ידלנה**.

בתורה מגלה רביה"ק זיע"א את סדר השתלשלות כיצד האיש **"תבונות"** ממשך העצות לנשמות עם ישראל, וזה מהווה יסוד מוצק, לכל העצות המבוארות בכל ספריו הקדושים, שגם הם נמשכים בדרך פלאי זו, ולכן בחרנו את השם **"תבונות"** לעלון הנפלא המכיל מדורים נפלאים, **"מאמרים"** מבוררים השייכים לתורה, **"ביאורי התורה"** עפ"י הח"י כלל"ם, **"סיפורים"** השייכים לתורה, **"שאלות ותשובות"** עפ"י סדר התורה, **"שיחות"** מחשובי אנ"ש שנאמרו על התורה, ועוד.

והנה בימים קדושים אלו בהם מתקשרים כל נשמות ישראל יחידו לעשות ראש השנה אצל זה שיכול לעשות ראש השנה, ומתקבצים ברננה אצל במקום גניזות קדוש הקדושים, בוודאי שהמאמרים המובאים כאן יעורר את המעיינים לתשוקה והכנה לעסוק ביתר שאת בדברי התורה הזאת העוסקת ביסוד הגדול שעומד עליו העולם בבחי' וצדיק באמונתו יחיה, ולחזור ולשנן את דברי התורה עד שיהיו שגורים בעל פה, ובזה נביא אל **"המלך"** עם הכנה רבתי, אשר יהיו כלים נפלאים לקבל קדושת ראש השנה ושאר החגים באמונה ושכל דקדושה אשר זה היה רצון רביז"ל שיתפשט דעתו בעולם, כדי לקבל גאולתינו ופדיון נפשינו אכ"י"ר

התורה והברכה מקרב לב עמוק לכל המשתתפים בעלון זה, אשר הקדיוש מזמנם היקר, ובוודאי בשכר זה יבורכו כולם מן השמים, ויתבררו מכל הברכות, ולהמשיך להפיץ אורו של רביה"ק מתוך בריות גופא ונהורא מעילא ולבני חיי ומוזני.

יו"ל על ידי חבורת ההולכים עם תורת ה'.

כותבים ומשתתפים. הרה"ג ר' בצלאל נהרי שליט"א. הרה"ג

ר' נתן פישר שליט"א. הר"ר אהרן אייזנבאך. הר"ר גד אייזלער.

קו מערכת ברסלב – אידיש – **025607387** שלוחה 700

קו מוקד ברסלב – לשה"ק – **029993148** שלוחה 202

קווי ברסלב

לשמיעת

התורה הזמנית:

להבין ולהשכיל

ביאור התורה לפי הח"י כללים

ממכות מופלאות - לתיקון הפלאות

מכות מַפְלְאוֹת - מהו מכות מופלאות, והאם כל אחד צריך להינצל ממכות אלו, או שהם רק יחידים שעליהם נגזר רח"ל הגזירה שיש להם מכות מופלאות. וכן מהו מכות מופלאות שלא עוזר רפואות וזכות אבות תפילה, לעומת המכות הרגילות שכן עוזר רפואות וכו'.

כדי להבין מהו המכות אלו, עלינו לחפש ביאור מתוך התורה עצמו, כפי הכלל א' – מיניה וביה, והנה יש כמה וכמה דרכים ללימוד הכלל הא' כפי שהורחב בקונטרס אשכילה בדרך תמים ח"ג, ואחד הדרכים הוא למצוא אותם מילים בתורה, וכן למצוא אותו דבר במשמעות דומה וכפי שנראה להלן.

והנה המושג "פלא" מובא בהמשך התורה לענין תיקון אמונה שהעצות הם "פלא", וגם רפואה וזכות אבות הם "פלא", שהם זה לעומת זה (כלל השישי) של המכות המופלאות, גם בהמשך התורה אנו מוצאים שוב את הענין שלא ישוטט במוח מחוץ למדרגתו כמו שכתוב "במופלא" ממך אל תדרוש.

וכשנחנחור יותר בדברי תורה ימצא לנו ביאור נפלא מהו המכות מופלאות, שהנה דרכי המשפט שצדיק ורע לו, הוא דבר של למעלה המוחין, כי אין השכל והמוח יכול להבין היאך יתכן שדווקא מי שהוא צדיק ועושה טוב, הוא רע לו, והרשע שעושה מעשה רשעות טוב לו, (וזה המבוכה ששייך לכל אחד, בראותו שמשתדל לעשות טוב, ולא הולך לו, ומוהרנ"ת מאריך בהלכות ר"ח ו' באריכות גדולה היאך כל אחד ואחד יש לו עקמיומיות זה ועליו להתגבר להשליך שכלו ולהאמין שישר ה' ומשפטיו ישרים).

אך כל זה עדיין לא מבאר לנו מהו המכות המופלאות, והנה בסוף התורה אנו מוצאים את המושג "פלא" רק לא בלשון של פלא, אלא ב"אותו משמעות" (שהוא הדרך ג' במציאת כלל מיניה וביה כמובא בקונטרס אשכילה בדרך תמים), והוא השגת דרכי המשפט – צדיק וטוב וצדיק וכו' זוכים להתרפא, כי ממכות אלו אי

בני בינה

בדרכם של ההולכים בתורת ה'

כי הקול זה בחינת אבהן

מחשובי תלמידי רבינו ז"ל היה החסיד ר' אברהם מפעטרבורג, ואף עסק בכתיבת תורות רבינו ז"ל לפני התקרבות מוהרנ"ת, תורות אלו מוכרות כיום ככתב יד החברים.

בשנתו האחרונה של רבינו ז"ל, כאשר חלה את חולי ההוסט, נהג לנסוע כל יום מחוץ לעיר לשאוף אוויר צח, ואנשי שלומינו דאגו לעגלה רתומה לסוס כראוי. באחד הפעמים (בסוף קיץ תקס"ט), רדף אחריו ר' אברהם כדי להשתוות להילוכו של רבינו ז"ל ולדבר עימו. פתאום שאל

ורע, שהוא "למעלה מהמוחין", שמשה רבינו לא השיגו בחייו, ורק בהסתלקותו זוכה להשיג, לכן כל מי שמשליך את שכלו וחכמתו ומשליך עצמו לרפש וטיט זוכה להשיגו עיי"ש. ו"למעלה מהמוחין" הוא אותו משמעות של "פלא" דהיינו אינו ששכל רגיל, אלא הוא פלא שלמעלה מהמוחין, שעל זה הזהיר באות ז' לצמצם את המוחין ולא לעלות למעלה ממדריגתו כמו שכתוב "במופלא" ממך אל תדרוש.

הרי לנו קשר בין סוף התורה של השגת דרכי המשפט דרכי ה' עם המושג של "פלא" וב"מופלא" אל תדרוש. וכשנחנחור יותר בדברי תורה ימצא לנו ביאור נפלא מהו המכות מופלאות, שהנה דרכי המשפט שצדיק ורע לו, הוא דבר של למעלה המוחין, כי אין השכל והמוח יכול להבין היאך יתכן שדווקא מי שהוא צדיק ועושה טוב, הוא רע לו, והרשע שעושה מעשה רשעות טוב לו, (וזה המבוכה ששייך לכל אחד, בראותו שמשתדל לעשות טוב, ולא הולך לו, ומוהרנ"ת מאריך בהלכות ר"ח ו' באריכות גדולה היאך כל אחד ואחד יש לו עקמיומיות זה ועליו להתגבר להשליך שכלו ולהאמין שישר ה' ומשפטיו ישרים).

לכן י"ל שהמכות המופלאות הוא אותם המכות של צדיק ורע לו, ואלו המכות אינו המכות הרגילות שע"י תפילה וזכות אבות וכו' זוכים להתרפא, כי ממכות אלו אי נקראים בשם "פלא".

דעת מבינים

שאלה:

האם לפי דעת רבינו ז"ל אפשר ורצוי לכוון בתיבות התפילה ביאורים ופירושים האמורים בספרי רבינו ז"ל ובספרי מוהרנ"ת ושאר אנ"ש זצ"ל, או שאולי יש קפידא שבשעת התפילה יש לכוון אך ורק פירוש המילות וכפשוטו בלבד?

תשובה:

הנה שאלה זו מאד חשובה וכדאי להעתיק בעניין זה את המובא בספרי רבינו בלקר"מ ובחיי מוהר"ן. וזה אחלץ:

איתא בליקוטי מוהר"ן תנינא (סימן ק"כ):

"אָדאָ מאַנשי׳ שׁלומנו ספּר לי, שֶׁהִיָּה מְדַבֵּר עִם רַבְּנוּ ז״ל בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם כְּדָרְכוֹ, וְהָבִינוּ רַבְּנוּ ז״ל שֶׁהוּא עוֹסֵק קֶצֶת לָכוֹן כְּנוֹת בַּתְּפִלָּתוֹ, וְהַקְפִּיד עָלָיו רַבְּנוּ ז״ל מְאֹד וְאָמַר לוֹ שֶׁלֹּא יַעֲסֹק עוֹד בְּזֶה, וְלֹא יִתְפַּלֵּל עִם כְּנוֹת, רַק יִכּוֹן פְּרוּשׁ הַמַּלּוֹת כְּפִשּׁוּטוֹ... וְאָמַר כִּי עֵקֶר הַתְּפִלָּה הִיא דְּבָקוּת לַהֶשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, וְהִיָּה טוֹב יוֹתֵר לְהִתְפַּלֵּל בְּלִשׁוֹן לַעֲז שְׁמִדְבָּרִים בּוֹ, כִּי כְּשֶׁמִּתְפַּלְּלִים בְּלִשׁוֹן שְׁמִדְבָּרִים בּוֹ, אֵין הַלֵּב סָמוּךְ וְדְבוּק מְאֹד בְּדְבוּרֵי הַתְּפִלָּה, וְיִכּוֹל לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּיוֹתֵר לַהֶשֶׁם יִתְבָּרֵךְ.

אך כבר תקנו לנו אנשי נקסט הגדולה סדר התפלה (מחמת שלאו כל אדם יכול לסדר סדר התפלה לעצמו, כמובא), על־כן אנו חִיְבִים להתפלל בלשון־הקדש כמו שסִדְּרוּ לנו. אֲבָל העֵקֶר הוא רק לכוֹן פרוש המלות כְּפִשּׁוּטוֹ, שְׁזֶה עֵקֶר הַתְּפִלָּה, שֶׁמִּתְפַּלְּלִין לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל דְּבַר וְדְבַר, וְעַל־יְדִיָּהּ מִתְקַבְּרִין וּמִתְדַבְּקִין בּוֹ יִתְבָּרֵךְ", עכ"ל.

ולכאורה, מדבריו הקדושים אפשר להבין שאין לכוון שום כוונות, אלא רק פירוש המילות כפשוטו. וכך גם מבואר בתורה דידן תורה ה' ח"ב סעיף ט"ו ש"להשליך כל החכמות ולעבד את ה' בפשיטות" כְּשֶׁמִּגִּיעַ לְאַיֶּזָה עֲבוּדָה, הוּא צָרִיךְ לַהֲשִׁלֵּךְ כָּל הַחֲכָמוֹת וְלַעֲסֹק בְּעִבּוּדָהּ יִתְבָּרֵךְ בְּפִשּׁיטוֹת"

אמנם מנגד זה מצאנו בחיי מוהר"ן (סעיף שס"ו) וז"ל: "שָׁאֵל וְאָמַר בַּחֲלֵה־הַמוֹעֵד סְכוּת תַּקֵּס"ט וְהִיכֵן אֲנוּ עוֹמְדִין בַּתְּפִלָּה. וּבֹאֵר אַחֲרָיֶךָ שֶׁכָּל סֵדֶר הַתּוֹרוֹת הֵם עַל סֵדֶר הַתְּפִלָּה. וְזֹאת הַתּוֹרָה שִׁיָּכָה לְמָקוֹם זֶה שֶׁל הַתְּפִלָּה וְכֵן כָּל הַתּוֹרוֹת. וְעִדְיָן אֲנוּ עוֹמְדִים קֶדֶם בְּרוּךְ שְׁאָמַר וְאַחַר הוּדוּ שֶׁהוּא קֶדֶם לְבְרוּךְ שְׁאָמַר כְּנֶסֶח סִפְרֵךְ. וְאָמַר שִׁיָּהִי מִסַּתְמָא אָחָד שְׂיוֹכֵל לְהִתְפַּלֵּל כִּי שִׁיָּהִיָּה תְּפִלָּתוֹ עִם כָּל הַתּוֹרוֹת כְּנָ"ל. וְצָרִיךְ שְׂאִרְיָךְ יָמִים וְשָׁנִים הֶרְבֵּה שְׂיוֹכֵל לִגְמֹר כָּל הַתְּפִלָּה הַיָּנוּ לּוֹמַר תּוֹרָה עַל־פִּי סֵדֶר הַתְּפִלָּה עַד גִּמַּר הַתְּפִלָּה".

וא"כ רואים מכאן מדבריו הקדושים שכן נכוון בתפילה ע"פ ביאורי התורה שגילה וכן הוכיח מכאן הגה"ח ר' נתן צבי קעניג בהקדמה לסידור 'שערי רצון, עיי"ש]

אשר על כן, נראה שמה שהקפיד רבינו (בתורה ק"כ תנינא הנ"ל), כשמתפלל עם "כוונות" ואינו ראוי לזה, ואומר רבינו שם שמי שאינו ראוי לזה שמתפלל עם "כוונות" הוא כמו כישוף וכו', ועיי"ש בסופו ו"אצל הצדיקים האמיתיים הגדולים במעלה אצלם כל הכוונות של האר"י ז"ל הם פירוש המילות, שבפירוש המילות שלהם כלולים כל הכוונות".

שו"ת לפי סדר התורה

מה שאין כן כאשר אדם זוכה לעסוק בתורה של הצדיק וללכת עם התורה של הצדיק, וזוכה לעשות מתורות תפילות שזה השלימות, וכמו שמאריך בזה מוהרנ"ת בהלכות ר"ח ה"ה וזת"ד שם שעיקר "**שלימות התפילה**" הוא כשזוכה לעשות מתורות תפילות, כי למשל כשאחד רוצה לבקש מהשי"ת שיזכה לקיים מצוות ציצית בשלימות, איזה מידה יזכה לשבר ע"י ציצית. ולאיזה מעלה יגיע על ידה וכו', אז בוודאי אינו יכול להאריך בתפילה עד שישבר ליבו, עד שיעורר רחמי השי"ת, כי אינו יכול לבקש רק ריבונו של עולם! זכני לקיים מצוות ציצית בשלימות, אע"ם שוודאי גם זה טוב מאד, אע"פ כן עדיין אינו זוכה לעשות תפילתו רחמים ותחנונים, אבל עיקר התפילה השלימה כשעושים מתורות, היינו מחידושי אורייתא שזוכין לידע על ידם סגולת המצוות, כמו במשל הציצית כשיודע האדם שמצוות ציצית מסוגל לשבר תאוות ניאוף, ולזכות על ידה לעצת הצדיקים, ולאמונה שלימה, ולתפילה, ולאריך ישראל, ולעשות ניסים, הנה ע"פ דרך זה בוודאי יכול לסדר תפילות רבות באריכות נפלא על מצוות ציצית, [עיי"ש שהאריך בזה בדברים ערבים ונפלאים], ומסיים שם שזה בחינת "**המשכנת המוחין**" לתוך ה"**מלכות**" שהיא בחינת התפילה, שעיי"ז זוכים להאיר את התפילה בחינת מלכות.

והנה, לפי המבואר שם, בוודאי וכל שכן שכל עניין זה אמור בעניין התפילות ג' הקבועות מאנשי כנסת הגדולה, שכאשר מכוון בתיבות התפילה לחידושי תורה וביאורים המובאים בספרי רבינו ומוהרנ"ת בוודאי זוכה, להאיר התפילה ולהתפלל על ידי זה בשלימות, ולהמשיך מוחין לתוך המלכות וכנ"ל.

ובאמת יש לחזק הדברים ע"פ המבואר בדברי מוהרנ"ת בליקוטי בלכות (הלכות יום הכיפורים ב, ג עפ"י תורה דידן תורה ח' ה' ב')

וזת"ד שם: שכל מה שזוכה לדעת יותר ולהכיר יותר בגדולתו יתברך – הוא ממשיך בכל פעם הדעת אל הלב והגוף. להשתדל לעשות 'מעשים טובים' ועבודות דקדושה כפי הדעת שזכה עכשיו, וכל מה שיש לו דעת יותר, עובד ביותר ועושה מעשים טובים ביותר בשביל השי"ת בפשיטות גמור בלי שום חכמות.

"ואינו נמשך אחר חכמתו להיות נשאר עם החכמות **לבד** ח"ו בלי עובדות ח"ו", נמצא שממשיך את כל "חוכמתו" אל הלב והגוף, דהיינו עובדות ועשיות דקדושה, **שזה העיקר**, ומשם נמשך עיקר יופי והידור ה**אתרוג** שהוא בחינת **מלכות** כידיע (וזהו פנחס רנ"ו). כי עיקר התגלות מלכותו יתברך הוא רק על מעשים טובים – ע"י מצוות מעשיות.

והעולה מתוך דברי מוהרנ"ת, שעניין מה שאומר רבינו שצריך "להשליך" כל מיני חכמות, ואפילו חכמות של אמת [והמבואר משם שזה הולך גם על חכמות דקדושה שמגלה הצדיק האמת], הכוונה בזה שלא יהיה נמשך אחר החכמה להיות נשאר עמה לבד בלי עובדות.

אבל אם מכניס את החכמות דקדושה בתוך העבודות דקדושה, וזה נותן לו יותר חיות ודביקות דקדושה, שעל ידי זה הוא מרבה יותר בעבודת התפילה ובעובדות מעשיות, אזי אדרבה זה יותר

משוכח ועל זה אומר מוהרנ"ת שזהו בחינת יופי והידור האתרוג, בחינת מלכות (עיי"ש היטב).

ולפי זה אתי שפיר מה שאומר רבינו בחיי מוהר"ן הנ"ל שיהיה מסתמא אחד שיוכל להתפלל כך, והכוונה כנ"ל שעיי"ז יתעורר יותר להאריך בתפילה, מחמת התנוצצות המוחין שיש בדברי רבינו, וזהו עיקר העבודה, להמשיך המוחין בתוך הלב, והכוונה **לעבודה בלב**, שזהו תפילה, כמו שאמרו חז"ל "**לֹאֲהֲבָה אֵת ה' אֱלֹהֶיכם וְלַעֲבֹדוֹ כָּל לְבַבְכם**", אִיזו הִיא עֲבוּדָה שֶׁהִיא בְּלֵב – הֵן אומר: זו תְּפִלָּה". (תענית ב.)

ועל פי זה יש לבאר שזה גם כוונת רבינו ז"ל בתורה ב ח"א (סעיף ו) וז"ל: "וְכָל הַתּוֹרָה שְׁאֲדָם לּוֹמַד לְשֹׁמֵר וְלַעֲשׂוֹת, כָּל הָאוֹתִיּוֹת הֵם נִיצְרֵי נְשֻׁמוֹת, וְהֵם נִתְּלָבְשִׁים בְּתוֹךְ הַתְּפִלָּה, וְנִתְּחַדְּשִׁים שָׁם בְּבַחֲנִית עֲבוּר... וְהֵן מְאִירִין זֶה לָזֶה: הַנְּשֻׁמוֹת מְאִירִין לְהַתְּפִלָּה בְּבַחֲנִית הַעֲלָאָת מִיֵּן נוֹקְבִין, וְהַתְּפִלָּה מְאִירָה לְהַנְשֻׁמוֹת בְּבַחֲנִית חֲדוּשִׁין, שֶׁהִיא מִחְדָּשֵׁת אוֹתָם בְּבַחֲנִית עֲבוּר".

[ויש שם עוד בחינה ו'הַנְּשֻׁמוֹת הַמְּלַבְּשִׁין בַּתְּפִלָּה הַמוֹבָאוֹת לְצִדִּיק שְׁבִדּוּר" שהוא בחינת משה, מאור הגדול, יזהיר ויאיר את התפילה שיא בחינת מאור הקטן, עיי"ש].

ובתורה קנ"ו ז"ל: "וְכִמּוֹ כֵּן בְּרוּחַנִיּוֹת, כְּשֶׁהִמְחֻשְׁבָּה חוֹשֶׁכֶת בְּגִדְלַת הַבוּרָא יִתְבָּרֵךְ וּבְתוֹרָתוֹ הַקְדוּשָׁה, וּמִתְנוּעֵעַ מִמְחֻשְׁבָּה לְמִחְשָׁבָה, עַל־יְדֵי הַתְּנוּעָה מוּרִיד חֲמִימוֹת, וּבוֹעֵר לְבוֹ לַהֶשֶׁם יִתְבָּרֵךְ".

ויש בנותן טעם להביא מה שכתב בספר שיחות הר"ן (ר"ב) כי יש צדיקים שאומרים חדושי תורה אמתיים ומכניסים אותם באיזה פסוק או מאמר רבותינו ז"ל, אֲבָל אין מְכוֹנִים וְנִכְנָסִים הֵיטֵב בְּתוֹךְ דְּבָרֵי הַמִּקְרָא וְכו' רק בְּאַיֶּזָה רִמְזוֹ וּסְמִיכוֹת בְּעֵלְמָא, וְזֶה בַּחֲנִית נְבִיא בְּאַסְפִּקְלָיָא שְׂאִינָה מְאִירָה, שְׂאִינוּ מִתְנַבֵּא רַק בְּבַחֲנִית "כֹּה אָמַר ה'" וכו'. אֲבָל **יש צדיקים נוראים** שֶׁהֵם בְּבַחֲנִית מוֹשֶׁה שְׁחִדוּשִׁי תוֹרָתָם הֵם בְּרוּרִים וְזִכִּים כְּשֶׁמֶשׁ וּמִבְּאֵרִים וּמִפְרָשִׁים הֵיטֵב בְּהַפְסֹק אוֹ מֵאֲמַר רְבוּתֵינוּ ז"ל, שֶׁהֵם מְכַנִּיסִים אוֹתָם בָּהֶם, וְזֶה בַּחֲנִית אֶסְפִּקְלָיָא הַמְאִירָה בַּחֲנִית "זֶה הַדְּבַר" כִּי דְבָרֵיהֶם מִבְּאֵרִים וּמִפְרָשִׁים הֵיטֵב בְּהַמִּקְרָא וְכו' שֶׁהֵם מִפְרָשִׁים כְּפִי דָרְכָם שְׁזֶהוּ בַּחֲנִית "זֶה הַדְּבַר".

לסיכום הדברים : המורם מכל הנ"ל שבוודאי אשרי הזוכה להתפלל, ולכוון בתפילתו את ביאורי התפילה האמורים בדברי רבינו בספריו הקדושים, וכן האמורים בדברי תלמידו הגדול מוהרנ"ת שכל דבריהם כגחלי אש, ודבריהם הם פשטות התיבות בבחינת 'זה הדבר' וכנ"ל, ובוודאי זהו רצון רבינו ז"ל שנתפלל באופן זה, וכמבואר בחיי"מ (שס"ז) הנזכר לעיל.

וכן ראינו ושמענו מפי זקני אנ"ש מהדור הקודם מגודל עבודת התפילה של אנ"ש בדורות הקודמים, שהיו מאריכים ושווים תיבות התפילה, וחוזרים עליהם פעמים רבות מתוך דבקות וחיות דקדושה עד כלות הנפש. וזה וודאי מחמת שהיו דבוקים בתורת רבינו ובתורת מוהרנ"ת , וזה מה שגרם להם להתלהבות דקדושה ולהאריך בתפילה ואורייתא דצדיקייא היתה מרתחא בהם וכנ"ל.